

[Strona Główna](#) > ... > [Wyszukiwanie Przedstawicieli Zawodów Prawniczych](#) > [Znajdź Biegłego](#) > Austria

Znajdź biegłego

Autor treści:

Austria

Austria

I. Wykazy i rejestry biegłych

W Austrii osoby, które są uprawnione do występowania w charakterze biegłych w postępowaniach sądowych lub w postępowaniach przygotowawczych prowadzonych przez prokuraturę, wpisuje się do wykazu biegłych sądowych prowadzonego przez prezesów sądów krajowych dla okręgów poszczególnych sądów krajowych, przy czym wpisów dokonuje się z podziałem na specjalizacje.

Rejestry są dostępne publicznie i można je znaleźć [tutaj](#).

Aby uzyskać wpis do wykazu biegłych sądowych, biegli muszą złożyć wniosek i zdać egzamin.

II. Kwalifikacje biegłego

Biegły, który złożył wniosek o wpis do rejestru i chce zostać wyznaczony przez sąd, musi udowodnić, że ma doświadczenie zawodowe w swojej dziedzinie specjalizacji. Biegły musi mieć rozległą wiedzę na temat najważniejszych przepisów austriackiego prawa procesowego, wiedzieć, jak sporządzić opinię biegłego, oraz przedstawić dowód potwierdzający dziesięcioletnie lub pięcioletnie doświadczenie zawodowe w okresie poprzedzającym bezpośrednio wpis do wykazu (jeżeli uzyskał odpowiedni dyplom ukończenia studiów wyższych lub wyższej szkoły zawodowej) w danej specjalizacji. Ponadto musi mieć pełną zdolność do czynności prawnych i być godnym zaufania. Aby być godnym zaufania, biegły musi cieszyć się nieposzlakowaną opinią oraz postępować w sposób gwarantujący bezstronność i wysoką jakość pracy.

Wniosek o wpis do rejestru biegłych „przysięgłych” (jako „uznanego biegłego” zgodnie z terminologią Europejskiego Instytutu Ekspertyz i Biegłych Sądowych – EEEI) należy złożyć do prezesa sądu krajowego właściwego dla miejsca zwykłego pobytu wnioskodawcy lub miejsca prowadzenia przez niego działalności.

W toku procedury wpisu do rejestru prezes odpowiedzialny za dokonanie wpisu nalicza opłatę za sporządzenie opinii biegłego dotyczącą tego, czy spełniono odpowiednie wymogi.

Przed wpisem do rejestru biegły ma obowiązek złożyć przyrzeczenie.

Jeżeli biegły spełnia wszystkie powyższe wymogi, prezes odpowiedzialny za rejestrację powołuje biegłego na pięcioletnią kadencję. Każdorazowo po upływie pięcioletniej kadencji biegły musi ponownie złożyć wniosek o wpis. Jeżeli w tym czasie biegły nadal spełnia wszystkie te wymogi, uzyskuje przedłużenie wpisu do wykazu biegłych sądowych (co do zasady bez konieczności przystępowania do kolejnego egzaminu).

Biegły może zostać wykreślony z rejestru biegłych sądowych na własny wniosek, jeżeli nie spełnia już powyższych wymogów lub jeżeli prezes odpowiedzialny za dokonanie wpisu do rejestru podejmie taką decyzję. Decyzje o wykreśleniu z rejestru lub o odmowie ponownego wpisu muszą zawierać należyte uzasadnienie i można się od nich odwołać.

Austriackie Stowarzyszenie Biegłych Przysięgłych opublikowało kodeks etyki biegłego (Ethikkodex – dostępny [tutaj](#)).

III. Wynagrodzenie biegłego

III.1. Informacje ogólne

Wynagrodzenie biegłego reguluje austriacka ustawa o prawie do pobierania opłat (Gebührenanspruchsgesetz – dostępna [tutaj](#)). Ustawa ta zawiera ogólne zasady, które stosuje się do biegłych. Ponadto przewidziano w niej szczególny system wynagrodzeń dla lekarzy medycyny, antropologów, lekarzy stomatologów, lekarzy weterynarii, biegłych w zakresie analizy chemicznej i biegłych w zakresie pojazdów silnikowych.

III.2. Opłaty

Opłata za sporządzenie opinii biegłego zależy zwykle od jej złożoności. W postępowaniu karnym i w postępowaniu przed sądem rodzinnym obowiązuje szczególny system wynagrodzeń, który ma zastosowanie między innymi do niektórych biegłych (zob. pkt III.1).

III.3. Płatność

Biegli muszą przedłożyć w sądzie fakturę dokumentującą należne im opłaty w terminie 4 tygodni od złożenia opinii. Zasadniczo opłatę uiszcza się przelewem bankowym.

III.3.1. Postępowanie cywilne

W postępowaniu cywilnym sąd zasadniczo nakazuje obu stronom postępowania wpłacenie na rzecz sądu zaliczki na poczet wydatków biegłego (*Kostenvorschuss*), zanim biegły przystąpi do sporządzania opinii. Kwota tej opłaty zależy od złożoności sprawy i zakresu opinii, którą ma sporządzić biegły. Wysokość wynagrodzenia oblicza się zasadniczo na podstawie liczby godzin spędzonych przez biegłego nad sprawą pomnożonych przez stawkę godzinową. Wynagrodzenie obejmuje także wydatki poniesione przez biegłego oraz podatek VAT. Sąd na podstawie własnego doświadczenia określa wysokość kwoty, którą nakazuje stronom wpłacić. Jeżeli wpłacona kwota jest niewystarczająca, sąd może nakazać wpłacenie dodatkowej zaliczki.

III.3.2. Postępowanie karne

W postępowaniu karnym wynagrodzenie biegłego pokrywa Skarb Państwa, a w przypadku wyroku skazującego osoba skazana musi zwrócić te koszty.

III.3.3 Postępowanie przed sądem rodzinnym

W postępowaniu przed sądem rodzinnym wynagrodzenie biegłego pokrywa co do zasady Skarb Państwa.

III.4. Pomoc prawna

Zasadniczo pomoc prawna przysługuje osobom, które z uwagi na swoją sytuację finansową częściowo albo zupełnie nie są w stanie pokryć kosztów postępowania, w tym kosztów opinii biegłego. Osoby, którym przyznano pomoc prawną i których sytuacja finansowa poprawiła się istotnie w ciągu 3 lat od zakończenia postępowania, mają obowiązek zwrócić pokrytą kwotę w całości albo w części. Należy pamiętać, że strona przegrywająca ma obowiązek w każdym przypadku pokryć koszty poniesione przez stronę wygrywającą.

III.5. Zwrot kosztów wynagrodzenia biegłego

Sąd orzeka w przedmiocie kosztów biegłego w odrębnym postanowieniu w sprawie kosztów lub w wyroku. Zasadzone koszty podlegają zatem egzekucji.

IV. Odpowiedzialność biegłego

Biegłego pociąga się do odpowiedzialności w trybie przewidzianym w przepisach ogólnych dotyczących zobowiązań umownych i czynów niedozwolonych. Biegły ma obowiązek wykupienia polisy ubezpieczeniowej od ewentualnej odpowiedzialności zawodowej.

V. Dodatkowe informacje na temat postępowania z udziałem biegłego

Na stronie internetowej Austriackiego Stowarzyszenia Biegłych Przysięgłych (Hauptverband der allgemein beeideten und gerichtlich zertifizierten Sachverständigen Österreichs – dostępnej [tutaj](#)) przedstawiono szczegółowe informacje na temat kosztów (przykładowe opłaty) i warunków, które należy spełnić, aby uzyskać wpis do wykazu biegłych sądowych. Strona jest ogólnodostępna i zawiera dużo przydatnych informacji.

V.1. Podstawa prawna

Poniżej przedstawiono najważniejsze przepisy mające zastosowanie do biegłych sądowych w Austrii:

- § 351–367 austriackiego kodeksu postępowania cywilnego (österreichische Zivilprozessordnung, ZPO – dostępny [tutaj](#));
- § 31 ustawy o postępowaniu nieprocesowym (Außerstreitgesetz – dostępna [tutaj](#));
- § 52–53a austriackiego kodeksu postępowania administracyjnego z 1991 r. (Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz – dostępny [tutaj](#));
- § 104, 112, 112a oraz 125–128 austriackiego kodeksu postępowania karnego z 1975 r. (österreichische Strafprozessordnung – dostępny [tutaj](#)).

V.2. Wyznaczenie biegłego

Biegły może zostać wyznaczony przez sąd, ale nie przez strony postępowania. Tryb wyznaczania biegłych w postępowaniu administracyjnym jest zbliżony do trybu obowiązującego w postępowaniu cywilnym. W postępowaniu przygotowawczym w sprawie karnej biegłego może wyznaczyć prokurator.

V.2.a. Wyznaczenie przez sąd

Sąd cywilny dysponuje swobodą uznania w kwestii wyznaczenia biegłego (z urzędu albo na wyraźny wniosek strony postępowania), jeżeli okoliczności faktycznych sprawy nie można ustalić w inny sposób. Sąd może wyznaczyć dowolną osobę, którą uzna za odpowiednią do pełnienia funkcji biegłego. Biegły jest zobowiązany poinformować sąd o wszelkich przypadkach konfliktu interesów. Ponadto biegli wyznaczeni przez sąd mają dostęp do potrzebnych im dokumentów znajdujących się w aktach sprawy.

V.2.b. Wyznaczenie przez strony

W Austrii strony mogą wyznaczyć prywatnego biegłego. Strony mają obowiązek powołać się na opinię takiego biegłego i ją przedłożyć – w przeciwnym razie sąd odrzuci ją jako niedopuszczalną. Jeżeli wymogi te są spełnione, sąd dokonuje oceny opinii biegłego. Taką opinię uznaje się za dowód w sprawie, ale nie podważa ona opinii biegłego wyznaczonego przez sąd. Stanowi ona raczej wzmocnienie argumentacji prawnej strony postępowania.

Sąd podejmuje decyzję w kwestii tego, czy oprze tok rozumowania przedstawiony w wydanym wyroku na opinii biegłego wyznaczonego przez stronę.

V.3. Procedura

V.3.a. Opinia biegłego

Biegły może przedstawić opinię na piśmie albo ustnie. Nie wprowadzono żadnych wymogów co do struktury opinii biegłego.

Jeżeli sąd uzna opinię za niekompletną lub stwierdzi, że biegły dopuścił się nieusprawiedliwionego uchybienia przy jej wydawaniu, może nakazać sporządzenie nowej lub uzupełniającej opinii – z urzędu lub na wniosek stron. Sąd może również nakazać biegłemu pokrycie opłat sądowych z uwagi na dopuszczenie się przez niego nieusprawiedliwionego uchybienia.

Strony mogą również próbować doprowadzić do unieważnienia opinii biegłego lub próbować ją podważyć, składając odpowiednie oświadczenie lub kontropinię.

W toku postępowania cywilnego strony są ściśle zaangażowane w pracę biegłych. Strony mają obowiązek współpracować z biegłymi i przekazywać im wszelkie dokumenty, których biegli zażądają. Strony mogą zadawać

biegłym bezpośrednio pytania w toku postępowania kontradiktoryjnego i zwracać się do biegłych o odniesienie się do ich uwag.

V.3.b. Rozprawa sądowa

W przypadku gdy biegły sporządza opinię na piśmie, sąd decyduje, czy udział biegłego w rozprawach jest konieczny i w jakim zakresie (w stosownych przypadkach na wniosek stron).

Informacje przedstawione na tej stronie zgromadzono w ramach projektu „Znajdź biegłego”. Przekazały je osoby wyznaczone do kontaktów w poszczególnych państwach przez [Europejski Instytut Ekspertyz i Biegłych Sądowych](#).

■ Ostatnia aktualizacja: 23/10/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.